

Centrum för arbetslivsforskning (UCLS)

Verksamhet 2021

Uppsala Center for Labor Studies (UCLS) är ett flervetenskapligt forskningscenter som samlar arbetslivsforskare från nationalekonomi, statsvetenskap och arbetsrätt (Juridiska institutionen). Centret, som är placerat vid nationalekonomiska institutionen, skapades 2009 genom ett 5+5-årigt anslag från FORTE om totalt 50 miljoner kronor.

UCLS bedriver forskning inom ett stort antal områden med koppling till arbetsmarknaden:

- Arbetslöshet och socialförsäkringar
- Teknologisk utveckling och arbetsmarknaden
- Arbetsmarknadsinstitutioner och arbetsmarknadsrelationer
- Utbildning, inkomster och ojämlikhet
- Invandring, integration och segregation
- Politiskt deltagande och ojämlikhet
- Kön, hälsa och familjepolitik

Forskningen bedrivs på högsta internationella nivå. Enligt FORTEs 5-årsutvärdering: *“UCLS members have published in the world’s very top journals for economists, leading field journals and many other international journals of high standing.”* Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet utvärderade verksamheten 2018 och konkluderade att *“UCLS... [har]... fungerat mycket väl, både vad gäller forskningsresultat och forskningssamarbete över disciplingränserna.”*

UCLS-anknutna forskare har publicerat 25 (19) uppsatser i de allra bästa tidskrifterna i nationalekonomi (t.ex. *American Economic Review* och *Quarterly Journal of Economics*) och statskunskap (t.ex. *American Political Science Review* och *American Journal of Political Science*) sedan 2012 (2017).

Under de gångna åren har UCLS finansierat doktorander, forskare och forskningsnära aktiviteter i samarbete med de berörda institutionerna. I flera fall har UCLS stått som garant för forskningstid vid rekrytering av framstående forskare till lektorat, garantier som sedan inte behövts realiserats eftersom

forskarna har fått andra anslag. Detta har inneburit att centret, genom sin relativt fria användning av forskningsmedel, kunnat generera ett mervärde även i fall då medlen i slutändan inte använts.

Ett särskilt mervärde med centret är att vi har kunnat garantera forskningstid inom det arbetsrättsliga fältet vid Juridiska fakulteten där ämnet är relativt litet. Vi bedömer att det är viktigt för UCLS verksamhet, och för den samlade arbetsmarknadsforskningen inom universitetet, att det finns tillgänglig arbetsrättslig kompetens och därför har området prioriterats.

Under 2021 har UCLS styrelse haft följande sammansättning:

- Ordförande *Mats Edenius* (Institutionen för Informatik och Media UU)
- Ledamot *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Ledamot Karl-Oskar Lindgren (Statsvetenskapliga institutionen UU)
- Ledamot *Claes Stråth* (f.d. generaldirektör Medlingsinstitutet)
- Studeranderepresentant Elin Boström (Nationalekonomiska institutionen UU)

UCLS ledningsgrupp bestod av

- Föreståndare *Peter Fredriksson* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Biträdande föreståndare *Per-Anders Edin* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)

Administrativt stöd har tillhandahållits av *Ulrika Öjdeby*.

En "Scientific Advisory Board" bestående av internationellt välrenommerade forskare är kopplad till UCLS. Den består sedan 2020 Erik Plug (University of Amsterdam), Uta Schönberg (University College London) och Marko Terviö (Aalto University).

Sedan 2019 ingår "Uppsala Immigration Lab" (UIL) som en självständig del i UCLS. Föreståndaren för UCLS (Peter Fredriksson) och den vetenskaplige ledaren för UIL (Olof Åslund) har närvaro- och yttranderätt vid UCLS styrelsemöten. Avsnitt 1 beskriver verksamheten som finansieras av de medel som är öronmärkta för UCLS, medan avsnitt 2 redogör för verksamheten vid UIL.

1. Verksamheten som bedrivs via UCLS finansiering

1.1 Finansierad personal

Följande personer finansierades av UCLS under 2021:

1. Föreståndare: *Peter Fredriksson* 5 procent (Nationalekonomi)
2. Gästprofessor *Francis Kramarz* 20 procent (Nationalekonomi), 2021-01-01-2021-08-31

3. Forskare Caroline Johansson/Mikael Hansson 20 procent (Arbetsrätt)
4. Doktorand *Simon Ek* (Nationalekonomi), 2021-01-01-2021-04-30

1.2 Finansiering

Sedan 2018 erhåller UCLS en basfinansiering av Uppsala Universitet om 1,5 miljoner kronor per år. Denna basfinansiering täcker dels ca. 20 procent av en tjänst i arbetsrätt, UCLS konferensverksamhet, samt ersättningen till föreståndaren.

Forskningsverksamheten inom UCLS finansieras i huvudsak av externa forskningsanslag. Under 2019 tilldelades UCLS-anknutna forskare två miljöstöd av Vetenskapsrådet. Projekten, som vardera finansieras med drygt 17 miljoner under 6 år berör *Teknologisk utveckling och framtidens arbetsmarknad* (leds av Oskar Nordström Skans) samt *Invandring och integration* (leds av Olof Åslund). Under 2021 erhöles dessutom två programstöd om 18 miljoner vardera under 6 år. Dessa forskningsprogram berör strukturuomvandling (leds av Peter Fredriksson) och arbetsmarknadsintegration (leds av Olof Åslund). I tillägg till dessa miljöstöd finns också en större mängd projektanslag kopplade till UCLS. Framgent är tanken UCLS-anknutna forskare ska kunna använda centrets infrastruktur – för t.ex. populärvetenskaplig kommunikation – som ett sätt att stärka sina forskningsansökningar.

1.3 Konferenser

Under ett normalår arrangerar UCLS fyra återkommande möten och ett antal enskilda konferenser. Under 2021 har dock de flesta konferenser ställts in på grund Coronapandemin.

Återkommande möten:

UCLS Spring Meeting: centrets forskare presenterar sin pågående forskning under en eftermiddag. *UCLS Spring Meeting* riktar sig framförallt mot forskare som är verksamma vid Uppsala universitet (internt affilierade forskare)

UCLS Annual Conference: centrets forskare (både internt och externt affilierade forskare) presenterar pågående forskning under en två-dagars konferens där centrets Scientific Advisory Board också deltar.

UCLS Konferens i Industriella Relationer. Svenska forskare inom arbetsrätt, företagsekonomi, statskunskap, kulturgeografi och nationalekonomi presenterar sin forskning om arbetsmarknadsrelationer.

UCLS PhD Workshop: Doktorander som är affilierade med UCLS presenterar sin forskning. Doktorandworkshopen anordnades i november 2021.

2 Uppsala Immigration Lab

Uppsala Immigration Lab (UIL) ingår som en självständig del av UCLS. Verksamheten bedrivs med stöd från Rektor, Samhällsvetenskapliga fakulteten och Nationalekonomiska institutionen (NEK) under fem år med start 2019. Forskare knutna till UIL har också projekt- och programstöd från externa finansiärer (t.ex. Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Handelsbanken).

UIL forskar kring frågor om migration, arbetsliv och samhälle. Ambitionen är att skapa ny och relevant kunskap och kommunicera denna till beslutsfattare, media och allmänhet. Samarbeten mellan discipliner och med aktörer utanför akademien är viktigt för att uppnå detta.

UIL är en del av en mycket stark och aktiv bredare miljö med tyngdpunkt mot kvantitativ empirisk forskning kopplad till migration och integration. I denna miljö ingår forskare från t.ex. Nationalekonomiska, Statsvetenskapliga och Kulturgeografiska institutionerna, IBF (Institutet för bostads- och urbanforskning) och IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering).

Verksamheten under 2020 och 2021 har ofrånkomligen påverkats av begränsningar till följd av pandemin, men som framgår av redogörelsen nedan har mycket ändå kunnat genomföras.

2.1 Projekt och publikationer

UIL:s projektkatalog omfattar i dagsläget ca 30 pågående projekt. Graden av anknytning till UIL varierar, vilket också är avsikten. Vissa projekt har initierats och finansieras helt inom ramen för UIL, medan andra är sedan tidigare pågående tematiskt relevanta projekt där UIL-forskare deltar. Flera projekt bedrivs i samarbete med externa organisationer, t.ex. Nya kompisbyrån (om effekter av integrationsinsatser inom civilsamhället), Arbetsförmedlingen (tillsammans med psykologiska institutionen om egenskaper och förmågor påverkar olika grupper möjligheter på arbetsmarknaden) och Migrationsverket (om hur algoritmer kan användas för att styra nyanländas boende så att chanserna till integration förbättras). Dessa exempel visar UIL:s ambition att bedriva verksamheten i nära dialog med, och till nytta för, politik och samhälle.

UIL-initierade projekt har ännu inte kommit till vetenskaplig publicering. Men migrations- och integrationsstudier av UIL-forskare har under 2021 publicerats i välrenommerade tidskrifter som *American Political Science Review*, *Journal of Urban Economics* och *Journal of Economic Geography*. Anknutna forskare medverkade också i ett flertal policyrapporter, t.ex. vid SNS och Nordiska rådet.

2.2 Kommunikation och externa aktiviteter

26–27 maj 2021 anordnade UIL en workshop med forskare från olika länder. Det var stort intresse för att delta och programmet rymde 10 presentationer med kommentatorer. Keynote speaker var Vicky Fouka, Stanford University.

UIL:s webbplats uu.se/uil presenterar verksamheten genom pågående projekt, publikationer och personal. Den lyfter också när UIL-forskare medverkar i t.ex. tidningar, poddar och radio/TV. Under 2021 har detta skett vid ett flertal tillfällen.

Genom att UIL finansierar delar av en kommunikatörstjänst vid NEK finns också möjlighet att utveckla forskningskommunikationen. En stor del av detta arbete har under 2021 inriktats på infografik som ett sätt att sammanfatta och presentera forskningsresultat på ett begripligt och tilltalande sätt. Hittills har fem "Migrationsfakta" publicerats.

2.3 Personal och löpande verksamhet

Under våren 2021 rekryterades en postdoc via den internationella "Economics job market". I samarbete med satsningen Urban Lab anställde UIL en ny grupp med forskningsassistenter (totalt tre heltider) som utgör en viktig resurs i flera projekt inom UIL. Mellan två och tre doktorandtjänster vid nationalekonomiska institutionen finansieras med stöd av interna och externa anslag kopplade till UIL. Tre doktorander vid statsvetenskapliga institutionen finansieras delvis av externa anslag kopplade till UIL. En betydande budgetpost används också för personal vid psykologiska institutionen inom det projekt som nämnts ovan.

Olof Åslund är vetenskaplig ledare för UIL. Linna Martén är forskningssamordnare.

Under året kunde den gemensamma kontorslokalen i anslutning till NEK tas i bruk. Där finns åtta arbetsplatser och möjlighet till större möten med deltagande både på plats och på distans.

Som fortbildning och ett sätt att undersöka samarbetsmöjligheter inom UU har externa gäster vid några tillfällen bjudits in till UIL:s arbetsmöten (varannan vecka) för att presentera t.ex. forskning om mental hälsa bland unga flyktingar och sociologiska/historiska perspektiv på etnicitet och identiteter. "UIL reading group" är ett forum för att (2–3 gånger per termin) diskutera nya studier från andra miljöer i syfte att bevaka utvecklingen av forskningen på området och kunna inspirera till ny forskning vid UIL.

2.4 Finansiering

Som beskrivits ovan finansieras verksamheten vid UIL till betydande del av externa anslag. Under 2021 har Handelsbanken forskningsstiftelser beviljat medel för projektet med Nya kompisbyrån.

Forte beviljade också ett sexårigt programanslag för perioden 2022–2027 som är tänkt att kunna fungera som en del i en förlängning av verksamheten efter 2023.